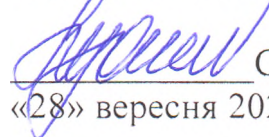

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра Права (№702)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

 С. Ю. Лукашевич
«28» вересня 2023 р.

СИЛАБУС
ОБОВ'ЯЗКОВОЇ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПРАВА І СВОБОДИ ЛЮДИНИ У
ПРАВООХОРОННІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Галузі знань: 26 Цивільна безпека

Спеціальності: 262 Правоохоронна діяльність

Освітні програми: Правоохоронна діяльність

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Форма навчання: денна/заочна

Силабус введено в дію
з 01.10.2023 року

Харків–2023 р.

Розробники:
професор кафедри права гуманітарно-
правового факультету,
доктор юридичних наук

Н. Є. Філіпенко

доцент кафедри права гуманітарно-
правового факультету,
кандидат юридичних наук

С. І. Перепелиця

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри Права
гуманітарно-правового факультету

протокол № 1 від 28. 08. 2023 року

В.о. завідувача кафедри
доктор юридичних
наук, професор

Н. Є. Філіпенко

Погоджено
з представником здобувачів освіти

Д.Є. Донець

1. Загальна інформація про викладачів

ПІБ: Філіпенко Наталія Євгенівна

Посада: професор

Науковий ступінь: доктор юридичних наук

Вчене звання: доцент

Перелік дисциплін, які викладає:

- «Теорія держави та права»;
- «Кримінологія»;
- «Правове регулювання інформаційної безпеки в Україні»;
- «Актуальні проблеми правового регулювання та організації безпеки суб'єктів господарювання критичної інфраструктури та повітряного транспорту»
- «Актуальні проблеми запобігання корупції»;

– «Судові експертизи кримінальному та адміністративному провадженні за фактами втручання у діяльність об'єктів критичної інфраструктури та повітряного транспорту».

Напрями наукових досліджень:

- сучасні напрями протидії кримінальній кіберпротиправності;
- актуальні напрями забезпечення безпеки критичної інфраструктури;
- права людини та їх забезпечення під час здійснення слідчих (розшукових) дій та оперативно-розшукових заходів;
- теоретичні проблеми організації проведення судових експертиз за фактами вчинення кримінальних правопорушень у сфері використання комп'ютерів, автоматизованих систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку;
- стратегія розвитку міжнародного співробітництва судово-експертних установ України із закордонними спеціалістами у попередженні терористичних атак на об'єкти авіакосмічної галузі та критичної інфраструктури;
- юридична відповідальність за порушення законодавства у сфері використання інформаційно-комунікаційних технологій;
- теоретико-правові та організаційно-тактичні питання забезпечення державної політики протидії злочинності на об'єктах аерокосмічної галузі як складової критичної інфраструктури України.

Профайл викладача: Тел.: (066) -305-20-64

E-mail: n.filipenko@khai.edu

<https://orcid.org/0000-0001-5524-2259>;

<https://education.khai.edu/lecturer/filipenko-nataliia-evhensvna>

Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі Mentor

Робоче місце: 205 к-2.

ПІБ: Перепелиця Сергій Іванович

Посада: доцент кафедри права

Науковий ступінь: кандидат юридичних наук

Перелік дисциплін, які викладає:

«Кваліфікація кримінальних правопорушень на об'єктах критичної інфраструктури та повітряного транспорту», «Кримінальний процес», «Права і свободи людини у правоохоронній діяльності», Міжнародний захист прав людини» (правова компетентність), «Правова допомога та правозахисна діяльність в Україні» (правова компетентність), «Національна система захисту прав людини» (правова компетентність)

Напрями наукових досліджень:

- теоретичні та прикладні проблеми сучасного наукознавства;
- методологічні та правові засади сталого розвитку;
- методика кримінологічних досліджень;
- судова експертиза, кримінальний процес та криміналістика;
- актуальні напрями забезпечення безпека у правоохоронній діяльності;
- права людини та їх забезпечення під час здійснення слідчих (розшукових) дій та оперативно-розшукових заходів;
- проблеми запобігання та протидії злочинності й корупції.

Контактна інформація: e-mail: s.perepelitsa@khai.edu.

Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі Mentor.

1. Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна – 1

Денна: 4 кредита ЄКТС /120 годин, у тому числі аудиторних – 48 год. (лекції 24 год., семінарські / практичні 24 год.), самостійної роботи здобувачів – 72 год.

Заочна: 4 кредита ЄКТС /120 годин, у тому числі аудиторних – 16 год. (лекції 06 год., семінарські / практичні 10 год.), самостійної роботи здобувачів – 134 год.

Форма здобуття освіти – денна/заочна

Дисципліна – обов'язкова

Види навчальної діяльності – лекції, семінарські / практичні заняття

Види контролю – модульний контроль, диференційований залік

Мова викладання – українська

Пререквізити: Кримінологія; Актуальні проблеми теорії права; Сучасні проблеми кримінального права та кримінології; Оперативно-розшукові заходи, Актуальні питання адміністративного права та адміністративного судочинства.

Кореквізити навчальної дисципліни: Сучасні проблеми доказування у кримінальному провадженні; Використання кримінального аналізу щодо протидії кримінальним правопорушенням; Актуальні проблеми правового регулювання та організації безпеки суб'єктів господарювання критичної інфраструктури та повітряного транспорту; Актуальні проблеми запобігання та протидії корупції; Актуальні питання забезпечення прав і свобод людини у правоохоронній діяльності.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: оволодіння знаннями щодо теоретико-правових засад та специфіки правового регулювання, а також особливостей практичної реалізації механізму забезпечення прав, свобод і законних інтересів особи в правоохоронній діяльності.

Завдання: забезпечення підготовки висококваліфікованих фахівців, які володіють основами теоретичних знань і практичними навичками їх застосування у професійній діяльності в галузі кримінального процесуального права та здатні застосовувати елементи процесуального механізму забезпечення конституційних прав та свобод особи в правоохоронній діяльності.

Компетентності, які набуваються:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері правоохоронної діяльності та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК).

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності (СК).

СК3. Здатність виявляти та аналізувати причини та умови, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, вживати заходи для їх усунення.

СК12. Здатність до використання технічних приладів та спеціальних засобів, інформаційно-пошукових систем та баз даних, спеціальної техніки, оперативних та оперативно-технічних засобів, здійснення оперативно-розшукової діяльності.

СК15. Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення адміністративних і кримінальних правопорушень, заходів, спрямованих на усунення загроз приватним та публічним інтересам людини й держави.

СК18. Здатність організовувати та координувати діяльність правоохоронних підрозділів з виявлення потенційно-небезпечних осіб як фактор загроз правопорядку на об'єктах критичної інфраструктури та повітряного транспорту.

Очікувані результати навчання

ПРН1. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців і нефахівців; зокрема, під час публічних виступів, дискусій, проведення занять.

ПРН4. Узагальнювати практичні результати роботи і пропонувати нові рішення, з урахуванням цілей, обмежень, правових, соціальних, економічних та етичних аспектів.

ПРН6. Спілкуватися англійською мовою усно і письмово з професійних та наукових питань правоохоронної діяльності на рівні B2 (відповідно до європейської шкали рівнів).

ПРН12. Надавати кваліфіковані юридичні висновки й консультації в конкретних сферах юридичної діяльності.

ПРН13. Відшуковувати необхідну інформацію в спеціальній літературі, базах даних, інших джерелах інформації, аналізувати та об'єктивно оцінювати інформацію.

ПРН15. Модифікувати основні методи та засоби забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки та порядку.

4. Зміст навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1.

Тема 1. Забезпечення прав, свобод і законних інтересів особи в правоохоронній діяльності.

Зміст теми

Забезпечення прав, свобод і законних інтересів особи в кримінальному судочинстві як завдання кримінального провадження. Права, свободи та законні інтереси особи як об'єкти забезпечення у кримінальному провадженні. Мета, завдання та форми забезпечення прав, свобод і законних інтересів особи в кримінальному судочинстві. Актуальні питання забезпечення прав, свобод та законних інтересів особи в кримінальному судочинстві.

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год.:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Практичне заняття 2 год.: розв'язання прикладних завдань. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Тема 2. Процесуальний механізм забезпечення прав, свобод і законних інтересів особи в правоохоронній діяльності.

Зміст теми

Поняття та сутність механізму забезпечення прав, свобод та законних інтересів особи в правоохоронній діяльності. Правова основа механізму забезпечення прав, свобод та законних інтересів особи в правоохоронній діяльності. Структура механізму забезпечення прав, свобод та законних інтересів особи в правоохоронній діяльності. Актуальні питання реалізації механізму забезпечення прав, свобод та законних інтересів особи в правоохоронній діяльності.

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год.:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Практичне заняття 2 год.: розв'язання прикладних завдань. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Тема 3. Кримінальні процесуальні гарантії забезпечення прав, свобод та законних інтересів особи в правоохоронній діяльності.

Зміст теми

Поняття та сутність кримінальних процесуальних гарантії прав, свобод та законних інтересів особи в правоохоронній діяльності. Система кримінальних процесуальних гарантії прав, свобод та законних інтересів особи в правоохоронній діяльності. Актуальні питання застосування кримінальних процесуальних гарантії прав, свобод та законних інтересів особи в правоохоронній діяльності.

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год.:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Практичне заняття 2 год.: розв'язання прикладних завдань. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Тема 4. Суб'єкти забезпечення прав, свобод та законних інтересів особи в правоохоронній діяльності.

Зміст теми

Процесуальна діяльність слідчого щодо забезпечення прав, свобод та законних інтересів особи на стадії досудового розслідування. Повноваження прокурора із забезпечення прав, свободи та законних інтересів особи на стадії досудового розслідування. Процесуальна діяльність слідчого судді щодо забезпечення прав, свобод та законних інтересів особи на стадії досудового розслідування. Повноваження суду (судді) із забезпечення прав, свободи та законних інтересів особи на стадії судового розгляду. Застосування слідчим, прокурором, слідчим суддею, судом міжнародних стандартів в правоохоронній діяльності.

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год.:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Практичне заняття 2 год.: розв'язання прикладних завдань. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Тема 5. Міжнародні стандарти у сфері захисту прав, свобод і законних інтересів особи в правоохоронній діяльності.

Зміст теми

Міжнародні та європейські стандарти здійснення правосуддя. Право на справедливий судовий розгляд. Поняття, значення та система міжнародних стандартів захисту прав, свобод і законних інтересів особи в правоохоронній діяльності. Визначення, особливості реалізації та використання практики ЄСПЛ в правоохоронній діяльності. Особливості реалізації система міжнародних стандартів захисту прав, свобод і законних інтересів особи в правоохоронній діяльності та використання практики ЄСПЛ при тлумаченні їх змісту.

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год.:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Практичне заняття 2 год.: розв'язання прикладних завдань. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Тема 6. Актуальні питання відшкодування (компенсація) шкоди у кримінальному провадженні, завданої правам, свободам і законним інтересам особи в правоохоронній діяльності. Актуальні питання забезпечення безпеки осіб, які беруть участь в правоохоронній діяльності.

Зміст теми

Теоретичні основи відшкодування шкоди у правоохоронній діяльності. Поняття і види шкоди, яка підлягає відшкодуванню у правоохоронній діяльності в наслідок порушення прав та свобод особи. Нормативно-правове регулювання відшкодування шкоди у правоохоронній діяльності. Реалізація права на відшкодування шкоди, заподіяної в наслідок порушення прав та свобод особи. Форми забезпечення відшкодування шкоди, заподіяної кримінальним правопорушенням. Поняття захисту учасників правоохоронній діяльності у національному та міжнародному праві. Характеристика засобів (заходів) забезпечення безпеки осіб, що беруть участь у правоохоронній діяльності. Актуальні питання реалізації захисту учасників правоохоронної діяльності. Запровадження в Україні комплексної системи захисту свідків та потерпілих в рамках правоохоронної діяльності.

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год.:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Практичне заняття 2 год.: розв'язання прикладних завдань. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Змістовний модуль 2.

Тема 1. Актуальні питання забезпечення прав, свобод та законних інтересів особи в правоохоронній діяльності під час доказування.

Зміст теми

Принципи та механізми забезпечення прав, свобод та законних інтересів особи в кримінальному судочинстві під час доказування. Особливості забезпечення прав, свобод та законних інтересів особи в правоохоронній діяльності у сфері кримінально-процесуального доказування на етапах збирання, перевірки та оцінки доказів. Теоретичні та практичні питання закріплення та функціонування принципу забезпечення обвинуваченому права на захист у кримінальному процесі України. Теоретичні та практичні питання забезпечення потерпілому права на доказування.

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год.:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Практичне заняття 2 год.: розв'язання прикладних завдань. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Тема 2. Актуальні питання охорони прав, свобод та законних інтересів особи в правоохоронній діяльності при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження.

Зміст теми

Примус і переконання в механізмі кримінального процесуального регулювання. Роль та значення загальних правила застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Пропорційність обмеження прав людини при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження: належність, необхідність, балансування. Розуміння поняття, цілі та значення запобіжних заходів. Система та види запобіжних заходів як засобів обмеження прав, свобод та законних інтересів особи в правоохоронній діяльності. Підстави застосування запобіжних заходів і обставини, що враховуються при обранні запобіжних заходів. Стан дотримання права на свободу і особисту недоторканність у досудових стадіях кримінального процесу України.

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год.:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення,

розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Практичне заняття 2 год.: розв'язання прикладних завдань. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.

2. Виконання практичних завдань протягом семестру.

3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Тема 3. Актуальні питання захисту та надання правової допомоги у кримінальному провадженні. Актуальні питання забезпечення прав, свобод та законних інтересів особи в правоохоронній діяльності під час проведення слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій

Зміст теми

Участь захисника як гарантія захисту прав, свобод і законних інтересів підозрюваного, обвинуваченого. Процесуальна діяльність захисника як учасника доказування у досудовому провадженні. Участь захисника під час проведення слідчих (розшукових) дій. Правова регламентація участі представника та законного представника під час досудового розслідування. Питання обмеження і порушення прав і свобод особи під час проведення окремих слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій. Положення кримінального процесуального законодавства щодо обмеження права на свободу під час проведення слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій. Використання примусу проведення слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій. Форми та зміст порушення прав і свобод особи під час проведення окремих слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій. Наслідки порушення прав і свобод особи під час проведення окремих слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій. Перспективи удосконалення механізму гарантування під час проведення окремих слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій.

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год.:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Практичне заняття 2 год.: розв'язання прикладних завдань. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Тема 4. Актуальні питання забезпечення прав, свобод та законних інтересів особи під час повідомлення про підозру, зупинення та закінчення досудового розслідування.

Зміст теми

Поняття, сутність та правове значення повідомлення про підозру як засобу забезпечення прав, свобод та законних інтересів підозрюваного. Випадки та обґрунтованість повідомлення про підозру. Суб'єкти та умови повідомлення про підозру. Зміст письмового повідомлення про підозру. Порядок повідомлення про підозру. Процесуальні гарантії прав підозрюваного при повідомленні про підозру. Підстави і процесуальний порядок зміни повідомлення про підозру. Особливості повідомлення про підозру окремій категорії осіб. Процесуальні гарантії прав, свобод та законних інтересів особи під час зупинення та закінчення досудового розслідування.

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год.:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Практичне заняття 2 год.: розв'язання прикладних завдань. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Тема 5. Актуальні питання оскарження рішень, дій чи бездіяльності під державних органів та їх посадових осіб у правоохоронній діяльності.

Зміст теми

Предмет оскарження рішень, дій чи бездіяльності слідчого, прокурора під час досудового розслідування. Процесуальний порядок оскарження рішень, дій чи бездіяльності слідчого, прокурора під час досудового розслідування. Процесуальний порядок оскарження ухвал слідчого судді під час досудового розслідування.

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год.:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Практичне заняття 2 год.: розв'язання прикладних завдань. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Тема 6. Актуальні питання забезпечення прав, свобод та законних інтересів особи в особливих умовах кримінального провадження.

Зміст теми

Проблеми процесуальної діяльності в умовах особливих порядків провадження у кримінальному процесі. Актуальні питання забезпечення прав, свобод та законних інтересів особи під час кримінального провадження на підставі угод. Особливості забезпечення прав, свобод та законних інтересів особи під час кримінального провадження у формі приватного обвинувачення. Правові, психологічні та соціальні гарантії забезпечення прав та свобод учасників кримінального провадження щодо неповнолітніх. Актуальні питання забезпечення прав, свобод та законних інтересів особи під час кримінального провадження по застосуванню примусових заходів медичного характеру. Особливості забезпечення прав, свобод та законних інтересів особи під час кримінального провадження щодо окремої категорії осіб.

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год.:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Практичне заняття 2 год.: розв'язання прикладних завдань. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Модульний контроль

5. Індивідуальні завдання

Навчальним планом не передбачено

6. Методи навчання

Проведення аудиторних лекцій, практичних занять, індивідуальні консультації (при необхідності), самостійна робота студентів за матеріалами, опублікованими кафедрою (методичні посібники), проведення олімпіад, словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

7. Методи контролю

Поточний контроль: опитування на практичних заняттях; вирішення окремих правових ситуацій; проведення письмових контрольних робіт з окремих правових інститутів; проведення програмованого контролю (тестування); проведення групових та індивідуальних консультацій.

Підсумковий контроль: складання модульного контролю; складання диференційованого заліку.

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Модуль 1			
Змістовний модуль 1			
Робота на лекції	0...1	8	0...8
Робота на практичних заняттях	0...4	8	0...32
Модульний контроль	6...10	1	6...10
Модуль 2			
Змістовний модуль 2			
Робота на лекції	0... 1	8	0...8
Робота на практичних заняттях	0...4	8	0...32
Модульний контроль	6...10	1	6...10
Усього за семестр			0...100

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Задовільно (60-74). Теоретичний зміст навчальної дисципліни засвоєний частково, але основні практичні навички (вміння) роботи з навчальним та нормативним матеріалом сформовані. Незначна частина передбачених робочою програмою тем навчальної дисципліни не опановано на достатньому рівні, або якість опанування навчального матеріалу деяких з тем та модульних

контролів оцінено числом балів, близьким до мінімального. Відповіді (в усній або письмовій формі) фрагментарні, непослідовні без посиланням на нормативно-правові акти. У здобувача вищої освіти в цілому сформовані загальні та спеціальні компетентності, на формування яких спрямована навчальна дисципліна, а також він (вона) здатні продемонструвати на базовому рівні основні програмні результати навчання.

Добре (75-89). Основний теоретичний зміст навчальної дисципліни засвоєний повністю, практичні навички (вміння) роботи з навчальним та нормативним матеріалом в основному сформовані. Всі навчальні завдання, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, виконані, а якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками. Відповіді (в усній або письмовій формі) надаються із декількома незначними помилками, або з однією значною помилкою, допускаються помилки при посиланні на нормативно-правові акти. У здобувача вищої освіти сформовані загальні та спеціальні компетентності, на формування яких спрямована навчальна дисципліна, а також він (вона) здатні продемонструє програмні результати навчання.

Відмінно (90-100). Теоретичний зміст навчальної дисципліни засвоєний студентом повно, необхідні практичні навички (вміння) роботи з навчальним та нормативним матеріалом повністю сформовані. Всі навчальні завдання, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, виконані своєчасно і в повному обсязі. Відповіді (в усній або письмовій формі) надаються повно із посиланням на нормативно-правові акти, послідовно та без помилок або з однією - двома незначним помилками. У здобувача вищої освіти повністю сформовані загальні та спеціальні компетентності, на формування яких спрямована навчальна дисципліна, а також він (вона) здатні якісно продемонструвати програмні результати навчання.

Відповідно до п. 3.2. Положення про рейтингове оцінювання досягнень студентів у Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» студенту можуть призначатися бали за інші активності, пов'язані з навчальною дисципліною, які нараховуються та можуть бути враховані у загальній оцінці за семестр. Бали зокрема можуть призначатися за такі активності, пов'язані з навчальною дисципліною, як:

- участь у науковому комунікативному заході (конференції, семінарі, круглому столі тощо) із написанням тез наукової доповіді за предметом навчальної дисципліни (20 балів) (підтвердження - сертифікат учасника, тези наукової доповіді);
- участь у другому турі Всеукраїнської олімпіади відповідного напрямку (20 балів) (підтвердження - диплом (грамота) учасника);
- участь (прослуховування) не менше у 5 вебінарах, пов'язаних з навчальною дисципліною (15 балів) (підтвердження - сертифікат учасника або скріншот з екрану, конспект лекції);

- участь у тренінгу, пов'язаному з навчальною дисципліною (20 балів) (підтвердження - сертифікат учасника);
- проходження он-лайн курсу, пов'язаного з навчальною дисципліною (20 балів) (підтвердження – сертифікат курсу);
- участь та отриманні рейтингового місця у тематично пов'язаному із предметом навчальної дисципліни студентському конкурсі (30 балів) (підтвердження - сертифікат учасника, диплом або інший документ, що посвідчує участь студента у конкурсі);
- розробка та створення дидактичного матеріалу за тематикою предмету навчальної дисципліни (15 балів) (підтвердження - дидактичний матеріал);
- проведення правоосвітнього заходу із учнями шкіл та інших навчальних закладів за тематикою навчальної дисципліни (20 балів) (підтвердження – довідка з навчального закладу, конспект доповіді та фото із заходу);
- написання реферату (5 балів) (підтвердження – реферат);
- участь у заходах, що проводяться студентськими професійними об'єднаннями за спеціальністю (5-15 балів) (підтвердження - сертифікат учасника або скріншот з екрану, конспект лекції);
- інші активності, пов'язані з навчальною дисципліною, за попереднім погодженням із науково-педагогічним працівником, який викладає навчальну дисципліну.

Семестровий контроль (іспит) проводиться у разі відмови студента від балів поточного тестування й за наявності допуску до іспиту. Під час складання семестрового іспиту студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Білет для іспиту (модульного контролю) складається з тестового завдання (50 балів), двох теоретичних питань (по 10 балів кожне) і одного практичного завдання (30 балів).

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

9. Політика навчального курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків. Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущенні завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску.

Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до іспиту не допускаються.

Дотримання вимог академічної доброчесності студентами під час вивчення навчальної дисципліни. Під час вивчення навчальної дисципліни студенти мають дотримуватися загальноприйнятих морально-етичних норм і правил поведінки, вимог академічної доброчесності, передбачених «Положенням про академічну доброчесність Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (<https://khai.edu/assets/files/polozhennya/polozhennya-pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>), «Кодексом академічної доброчесності Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (<https://khai.edu/ua/university/normativna-baza/polozheniya1/polozhennya-yaki-regulyuyut-poryadok-zdijsnennya-osvitnogo-procesu/kodeks-akademic-hnoi-dobrochesnosti/>) та «Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти». Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності.

Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від обсягу плагіату чи обману. При виконанні індивідуальної самостійної роботи до оцінювання допускаються роботи, які містять не менше 60 % оригінального тексту при перевірці на плагіат, есе – 70 %.

Вирішення конфліктів. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, а також правила етичної поведінки регламентуються «Кодексом етичної поведінки в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (<https://khai.edu/ua/university/normativna-baza/ustanovchi-dokumenti/kodeks-etichnoi-povedinki/>).

10. Методичне забезпечення

1. Робоча навчальна програма дисципліни <http://library.khai.edu/catalog>;
2. Навчально-методичний комплекс дисципліни (НМКД) <http://library.khai.edu/catalog>;
3. Методичні вказівки та рекомендації для виконання контрольних робіт, а також рекомендації для самостійної підготовки;
4. Дібрані матеріали для самостійної роботи студентів.
5. Інтернет-сторінки правоохоронних та судових органів та інші інтернет-ресурси.

11. Рекомендована література

Базова

1. Європейська конвенція з прав людини та кримінальний процес / Дж. Макбрайд ; Генерал. директорат з прав людини і правових питань, Рада Європи. - Київ. - К.І.С., 2010. - 576 с.
2. Забезпечення прав, свобод і законних інтересів особи на стадії досудового розслідування: монографія / В. Г. Дрозд, А. В. Пономаренко, С. Є. Абламський та ін. ; Держ. наук.-досл. ін-т. ; Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2019. – 498 с.
3. Коровайко, О. І. Міжнародні стандарти кримінального судочинства в судовому провадженні України : монографія / О. І. Коровайко. – Харків : Панов, 2016. – 494 с.
4. Кучинська О.П., Фулей Т.І., Бараннік Р.В. Принципи кримінального провадження у світлі практики Європейського суду з прав людини: монографія. Ніжин: ТОВ «Видавництво «Аспект-Поліграф»», 2013. 228 с.
5. Уваров В. Г. Міжнародно-правові стандарти у кримінальному процесі України : монографія. Харків : НікаНова, 2014. 416 с.
6. Актуальні питання сучасного кримінального провадження : навч.-метод. посібник [Електронне видання] / Л.І. Аркуша, Ю.П. Аленін, О.О. Торбас, В.К. Волошина, Л.М. Гуртієва, А.В. Мурзановська, В.А. Завтур, М.М. Стоянов ; НУ «Одеська юридична академія». – Одеса : Фенікс, 2021. – 171 с. – Режим доступу: <https://hdl.handle.net/11300/16152>, <https://doi.org/10.32837/11300.16152>

Допоміжна

1. Абламський С. Є. Захист прав і законних інтересів потерпілого у кримінальному провадженні : монографія / за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. О. О. Юхна. Харків : Панов, 2015. 240 с. (Серія : «Бібліотечка слідчого і детектива: учасники кримінального провадження»).
2. Вибрані рішення Європейського суду з прав людини щодо України – 2005-2015 роки / [Харків. правозахис. група]. - Х. - Права людини, 2009-2018.
3. Даль А.Л. Тримання під вартою як запобіжний захід у кримінальному провадженні : монографія / А. Л. Даль, С. Є. Абламський ; Харків. нац. ун-т внутр. справ ; за заг. ред. О. О. Юхна. - Харків. - ХНУВС: Панов, 2017. - 238 с.
4. Мартовицька О. В., Юхно О. О. Актуальні питання надання правової допомоги у кримінальному провадженні : монографія / О. В. Мартовицька, О. О. Юхно ; М-во внутр. справ України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків. Панов, 2015. 224 с.
5. Науково-практичний коментар Кримінального процесуального кодексу України. Зразки процесуальних документів у кримінальному провадженні [станом на 21 лют. 2020 р.] / за заг. ред. Чернявського С. С. – Київ : Вид. дім «Професіонал», 2020. – 1288 с.
6. Науково-практичний коментар Кримінального процесуального кодексу України. Зразки процесуальних документів у кримінальному провадженні: станом на 20 січ. 2018 р. / С.В. Банах, Р.Л. Степанюк, С.В. Петков та ін.; за заг. ред. М.В. Лошицького. Київ: Професіонал, 2018. 1270 с.

7. Науково-практичний коментар Кримінально-процесуального кодексу України. Зразки процесуальних документів у кримінальному провадженні. Станом на 5 вересня 2017 року. [текст] За заг. ред. Чернея В. В. та Чернявського С. С. К. : «Центр учбової літератури», 2017. – 994 с.
8. Паршак С. А. Процесуальний порядок забезпечення прав учасників кримінального провадження під час закінчення досудового розслідування : монографія / С. А. Паршак ; М-во внутр. справ України, Харків. нац. ун-т внутр. справ ; за заг. ред. О. О. Юхно. – Харків. – Панов, 2016. - 204 с.
9. Право на життя в контексті кримінального провадження: практика Європейського суду з прав людини та законодавство України : наук. - практич. посіб. / [уклад.: А. В. Столітній, С. В. Шмаленя, Я. А. Соколова-Височина ; за заг. ред. А. В. Столітнього]. - Харків. - Право, 2019. - 186 с.
10. Правове регулювання забезпечення безпеки свідків як учасників кримінального провадження : монографія / [В. Г. Дрозд, А. В. Пономаренко, М. С. Цуцкерідзе та ін.] ; Держ. наук.-досл. ін-т. Київ : Гельветика, 2018. 362 с.
11. Принципи ефективного розслідування відповідно до практики Європейського суду з прав людини : наук.-метод. рек. / [К. Л. Бугайчук, Є. О. Гладкова, Т. М. Малиновська, І. О. Святокум, О. В. Федосова]. Харків : Харк. нац. ун-т внутр. справ, 2017. 81 с.
12. Процесуальні документи досудового розслідування (слідчого, прокурора, адвоката та слідчого судді): наук.-практич. посіб. за ред. М.А. Погорецького, О.П. Кучинської; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, Юрид. ф-т, Каф. правосуддя. - Київ: Правова єдність: Алерта, 2018. - 252 с.
13. Судовий контроль у кримінальному провадженні : навч. посіб. для підготовки до заліку / [О. В. Капліна, М. О. Карпенко, В. І. Маринів та ін.]. Харків : Право, 2015. 88 с.
14. Фоміна Т. Г. Забезпечення слідчим процесуальних прав підозрюваного : монографія. Харків : НікаНова, 2014. 232 с.
15. Функція судового контролю у кримінальному процесі : монографія / Л. Д. Удалова, Д. О. Савицький, В. В. Рожнова, Т. Г. Ільєва. Київ : Центр учбової літератури, 2015. 176 с.
16. Шило О. Г. Теоретико-прикладні основи реалізації конституційного права людини і громадянина на судовий захист у досудовому провадженні в кримінальному процесі України : монографія. Харків : Право, 2011. 464 с.

12. Інформаційні ресурси

1. <http://www.portal.rada.gov.ua> – офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
2. <http://www.president.gov.ua> – офіційний веб-сайт Президента України.
3. <http://www.kmu.gov.ua> – офіційний веб-сайт КМУ.
4. www.ombudsman.gov.ua – веб-сторінка Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.
5. <http://www.minjust.gov.ua> – Офіційний веб-сайт Мінюсту України.
6. www.ccu.gov.ua – веб-сторінка Конституційного Суду України
7. <http://www.court.gov.ua> – офіційний веб портал судової влади України.
8. <http://www.gp.gov.ua> – офіційний веб-сайт Офісу Генерального прокурора
9. <http://www.catalogue.nplu.org> – Національна парламентська бібліотека України.
10. <http://www.nsj.gov.ua/ua/> – Національна школа суддів України
11. <https://ptcu.gp.gov.ua/uk/> – Тренінговий центр прокурорів України
12. <https://nlu.edu.ua/> - Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
13. <https://www.naiau.kiev.ua/> - Національна академія внутрішніх справ.
14. <https://unba.org.ua/> – веб-сторінка національної асоціації адвокатів України.
15. <https://www.uaa.org.ua/> – Всеукраїнська громадська організація "Асоціація адвокатів України"
16. <https://uba.ua/ukr/> – Всеукраїнська ГО «Асоціація Правників України»
17. <https://lawyersunion.org.ua/> – Всеукраїнська громадська організація «Союз юристів України»
18. <http://www.reyestr.court.gov.ua> – Єдиний реєстр судових рішень в Україні.
19. <http://www.nbuiv.gov.ua> – Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського.
20. <https://nlu.edu.ua/> - НЮУ імені Ярослава Мудрого
21. <https://www.naiau.kiev.ua/> - Національна академія внутрішніх справ
22. <http://www.pravoznavec.com.ua> – Електронна бібліотека юридичної літератури “Правознавець”.
23. <http://www.nau.kiev.ua> - Нормативні акти України
24. <https://ips.ligazakon.net/> - ЛІГА:ЗАКОН
25. <https://pidruchniki.com/> - Навчальні матеріали он-лайн
26. <http://www.yurpractika.com> – веб-сторінка “Юридична практика”
27. <http://www.yur-gazeta.com> – веб-сторінка “Юридична газета”
28. <https://helsinki.org.ua/> – Українська Гельсінська спілка з прав людини
29. <http://khpg.org/index.php>– Харківська правозахисна група (ХПГ)
30. <https://pravosud.com.ua>– веб-сторінка системи «Pravo Sud»
31. <https://www.echr.coe.int/> – Сайт Європейського суду з прав людини.